

1. PODSTAWA I ŹRÓDŁA WYMAGAŃ FORMALNYCH SPORZĄDZENIA RECENZJI

Zasadniczą podstawą sporządzenia przedmiotowej recenzji stała się Uchwała nr 28/24 Rady Dyscypliny Naukowej Nauki O Bezpieczeństwie Akademii Pożarniczej z dnia 22 listopada 2024 r. - powołująca Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego pani doktor Izabelli GRABOWSKIEJ-LEPCZAK w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie.

Bazując na tym podłożu i posiłkując się założeniami określonymi w: art. 219 i 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2024 poz. 1571 z późn. zm.) przygotowano obraz dorobku naukowego Habilitantki zaprezentowany poniżej. Na urzeczywistniony w ten sposób materiał złożyły się: ocena dzieł wskazanych jako znaczące osiągnięcia naukowe tj. monografii naukowej o tytule: *Edukacja dla bezpieczeństwa w ujęciu systemowym*, wydanej przez Akademię Pożarniczą w 2024 r., ISBN 978-83-968293-1-3, liczącej 304 strony, cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych (w liczbie siedmiu) oraz analiza dokumentów, tj. Autoreferatu (47 str.) i wykazu osiągnięć naukowych, stanowiących znaczący wkład w rozwój określonej dyscypliny (44 str.).

2. CHARAKTERYSTYKA KARIERY NAUKOWO - ZAWODOWEJ HABILITANTKI

Aktywność naukowo-zawodowa pani dr Izabelli Grabowskiej-Lepczak od 2000 roku jest związana z Akademią Pożarniczą (ówczesną Szkołą Główną Służby Pożarniczej) a Jej działalność konsekwentnie koncentruje się na szeroko rozumianym bezpieczeństwie. Początkowo zatrudniona jako instruktor w Zakładzie Planowania Cywilnego na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego, następnie na stanowisku asystenta, adiunkta – niezmiennie na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. Od 2009 roku pełni funkcje kierownicze i obecnie jest Kierownikiem Katedry Nauk Społecznych na Wydziale Inżynierii

Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności Akademii Pożarniczej. Równocześnie pozostaje w służbie stałej w stopniu starszego brygadiera.

Oceniając przebieg kariery zawodowej Habilitantki należy podkreślić, że składają się na niego w zasadzie trzy równoległe obszary działalności. Pierwszy – będąc oficerem w stopniu starszego brygadiera, dotyczy działalności służbowej w Straży Pożarnej. Drugi obszar poświęcony jest działalności naukowej i dydaktycznej. Trzeci, na który warto zwrócić uwagę to edukacyjny, zarówno w procesie samodoskonalenia, jak też edukacji dla społeczeństwa poprzez planowanie, opracowywanie, organizowanie czy prowadzenie licznych kampanii informacyjnych, kursów on-line, treningów czy innych form edukacji dla szeroko rozumianego społeczeństwa, nie tylko narodowości polskiej. W oparciu o przedłożone dokumenty można dostrzec, że Habilitantka łączy rozwój zawodowy wraz z rozwojem naukowym i działalnością edukacyjną, a pracując na branżowej uczelni wyższej może wykorzystywać swoje doświadczenie we wszystkich obszarach swojej działalności.

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak uzyskała stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie naukowej: filozofia nadany przez Radę Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w dniu 7 maja 2009 roku. Po uzyskaniu stopnia doktora jeszcze szerzej zaangażowała się zawodowo i naukowo w edukację dla bezpieczeństwa. Sukcesywnie naukowo, dydaktycznie i zawodowo kontynuowała swój rozwój naukowy w zakresie nauk o bezpieczeństwie.

Z przedstawionych dokumentów nie wynika, aby Habilitantka ubiegała się wcześniej o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

3. OCENA DOROBKU WSKAZANEGO JAKO GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

3.1. Ocena monografii

Recenzowana monografia została opublikowana w Wydawnictwie Akademii Pożarniczej w 2024 roku. Posiada 304 strony i zbudowana jest kolejno z: wstępu, ośmiu rozdziałów, zakończenia, wykazu skrótów, bibliografii, spisu aktów prawnych, spisu raportów, netografii, spisu rysunków, spisu tabel, spisu wykresów oraz spisu załączników. Tytuł oraz temat opracowania są trafnie dobrane i nie budzą zastrzeżeń. Wprowadzenie wykazu skrótów wraz z ich objaśnieniem było słuszną decyzją, ponieważ dla czytelników niezaznajomionych ze specyfiką bezpieczeństwa, mogłyby one stanowić wyzwanie interpretacyjne.

Rozdziały zostały ułożone w sposób logiczny i wynikowy, sukcesywnie rozwiązując postawiony problem główny. Po każdym rozdziale zawarte są „Uogólnienia i wnioski”, co jest cennym naukowo rozwiązaniem i wymaga niewątpliwie dodatkowego solidnego wysiłku. Daje jednakże w efekcie obraz przejrzystości dla całości opracowania, zapewnia płynność przejścia do kolejnych rozdziałów oraz w sposób kompensacyjny zamyka wcześniej przedstawione w rozbudowanej formie treści. Z tego względu jest to godne pochwały i warte podkreślenia.

Zawarte w pracy 21 rysunków, 40 tabel i 15 wykresów pokazują umiejętność graficznego zobrazowania i analitycznego ujęcia badanej problematyki. Pod względem redakcyjnym i edytorskim praca została starannie opracowana i wydana na wysokim poziomie. Tekst jest klarowny, przystępny i pozbawiony zbędnych zawiłości leksykalnych, a jego forma sprzyja przejrzystemu przedstawieniu treści.

Bezpośredni sposób komentowania przedstawianych opinii sprawia, że zagadnienia z zakresu interdyscyplinarnych pozostają przejrzyste i klarowne dla czytelnika. Praca została napisana w oparciu o różne źródła - tj. książki, czasopisma, artykuły budujące bibliografię, następnie akty prawne, raporty i publikacje internetowe.

W opracowaniu wyraziście i jasno został sformułowany przedmiot badań, który stanowiły zadania, sposoby ich realizacji, a także cele i funkcje edukacji dla bezpieczeństwa. Jako główny cel badań Autorka postawiła sobie „poznanie wymiarów edukacji dla bezpieczeństwa, a w konsekwencji wypracowanie koncepcji organizacji edukacji dla bezpieczeństwa w wymiarze praktycznym, z uwzględnieniem współczesnych zagrożeń i w oparciu o formalne i nieformalne systemy kształcenia.” Doprecyzowujące go cele szczegółowe odnosiły się do kolejnych tematycznych rozdziałów w książce i były sukcesywnie realizowane. Problem badawczy w postaci pytania: „Jakie są poszczególne wymiary edukacji dla bezpieczeństwa oraz jak powinien być zorganizowany system edukacji społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa, aby uwzględniał złożoność i współczesność zagrożeń?” sformułowany został w sposób nie pozostawiający wątpliwości w kwestii interpretacyjnej i odzwierciedlał cel główny, jak i konsekwentnie przyjęte osiem problemów szczegółowych. Odnosiły się one płynnie we właściwy sposób do wcześniejszych celów szczegółowych. W treści opracowania były po kolei rozwiązywane, równoległe z realizacją celów szczegółowych.

Hipoteza główna w brzmieniu: „W Rzeczypospolitej Polskiej podejmowanych jest wiele istotnych aktywności na rzecz edukacji społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa, jednakże brakuje działań systemowych, zaplanowanych, zrzeszających podmioty administracji rządowej, samorządowej, organizacji pozarządowych, jednostek oświatowych uwzględniających współczesne zagrożenia.” Jest spójna z wcześniej zaprezentowanymi

problemami i celami. Sformułowane hipotezy szczegółowe konwenują z całością badań i przyjętymi założeniami badawczymi.

Zakres zastosowanych metod i narzędzi można uznać za adekwatny do charakteru prowadzonych badań, co umożliwiło uzyskanie klarownego obrazu badanej rzeczywistości oraz stanowiło podstawę do przedstawienia koncepcji edukacji dla bezpieczeństwa w Polsce. W arsenale użytych metod i narzędzi badawczych teoretycznych podkreślić należy: analizę, porównanie, wnioskowanie, zaś w zakresie metod empirycznych sondaż diagnostyczny oraz obserwację uczestniczącą.

Istotny jest fakt, że Autorka wskazała na kluczowe trudnienia badawcze i ograniczenia oraz dla uzasadnienia badań przypominała o nich subtelnie w dalszej części w treści opracowania (wyraźnie przedstawione str.15, 172).

Cenne są zamieszczane w treści pracy własne opinie Autorki, formułowane w sposób dyplomatyczny, wyważony co, postrzegam jako cenne i ukazujące postawę akceptującą na inny sposób interpretacji uzyskanych wyników badań czy postrzegania opisywanych zagadnień.

W recenzowanej monografii zrealizowane zamierzone cele jak również rozwiązano problemy badawcze. Wyjaśniono oraz zweryfikowano pozytywnie przyjętą hipotezę. Wnioski wyprowadzane z zamieszczanych treści, analiz oraz kolejne wyzwania badawcze umieszczano sukcesywnie po każdym rozdziale. W sposób kumulatywny, wraz z podsumowaniem kluczowych ustaleń i ich odniesieniem do przyjętych założeń badawczych, przedstawiono je w zakończeniu opracowania.

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak rozwiązała postawiony przez siebie problem badawczy w sposób przemyślany i oryginalny, a przedstawiona koncepcja organizacji edukacji dla bezpieczeństwa w Polsce stanowi wartościowy wkład w rozwój nauk o bezpieczeństwie, szczególnie w obszarze systemowego podejścia do kształcenia, integracji działań prewencyjnych oraz doskonalenia strategii edukacyjnych na rzecz bezpieczeństwa społeczeństwa.

Odnosząc się dodatkowo do kwestii merytorycznych - jak wcześniej wspomniano, praca składa się z ośmiu rozdziałów, poprzedzonych wstępem i zamkniętych zakończeniem. We wstępie, zgodnie z przyjętymi dobrymi praktykami publikacyjnymi, przedstawiono strukturę i zakres treści całego opracowania, a także uzasadniono wybór tematu. W części teoretycznej duża uwaga skierowana jest na analizę przedsięwzięć podejmowanych przez wybrane formacje umundurowane, organizacje rządowe i pozarządowe na rzecz bezpieczeństwa oraz merytoryczna analiza problematyki bezpieczeństwa w treściach programowych edukacji formalnej. Za zasadne należy uznać przyjęte przez Autorkę założenie, że „kompleksowe

podejście do tworzenia systemu edukacji na rzecz bezpieczeństwa jest warunkiem uzyskania odpowiednio wysokiego poziomu świadomości społeczeństwa na temat przeciwdziałania zagrożeniom” (str. 9). Holistyczne ujęcie edukacji dla bezpieczeństwa w ujęciu systemowym stwarza możliwość integracji licznych jej elementów, umożliwiając dostrzeganie wzajemnych powiązań i zależności, jednocześnie pozwala czerpać korzyści z synergicznego współdziałania wszystkich podsystemów. Habilitantka we wstępie wyraźnie ukazała własną drogę naukową prowadzącą ją do powstania dzieła, wskazała jego celowość oraz podkreśliła zasadność prowadzonych badań.

Jak wcześniej wspomniano - przedstawione we wstępie problemy badawcze, cele oraz hipotezy zostały sformułowane w sposób metodyczny i przejrzysty. Zastosowane metody, narzędzia zarówno teoretyczne, jak i empiryczne w procesie tworzenia opracowania oraz prowadzenia badań, zostały scharakteryzowane w sposób niebudzący zastrzeżeń, a ich dobór został merytorycznie uzasadniony i logicznie uargumentowany. Co jednoznacznie wskazuje na dojrzały warsztat badawczy i znajomość podnoszonej problematyki.

Pierwszy rozdział Autorka poświęciła teoretycznym podstawom edukacji dla bezpieczeństwa oraz jej miejscu w naukach o bezpieczeństwie. Podkreśliła rolę edukacji dla bezpieczeństwa jako kontynuacji edukacji obronnej oraz jej związek z systemem bezpieczeństwa narodowego. Omówiła również główne nurty badawcze w tej dziedzinie, wskazując na wyzwania metodologiczne oraz interdyscyplinarne powiązania z naukami humanistycznymi i społecznymi. Podkreśliła istniejącą lukę badawczą w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa oraz tym samym potrzebę dalszych eksploracji naukowych.

W drugim rozdziale Autorka skoncentrowała się na wielowymiarowości współczesnej edukacji dla bezpieczeństwa. Trafnie wskazała, że współczesna edukacja dla bezpieczeństwa podlega ciągłym przemianom i wymaga dostosowywania się do kolejnych zagrożeń. Istotnym elementem jest zatem kształtowanie odporności społecznej oraz zdolności adaptacyjnych wobec nowych wyzwań. Trafnie podkreśliła, że współczesna edukacja powinna posiadać aspekty innowacyjności, aby jej efektywność działań była na wysokim poziomie (str.72), która to opinia znajduje też swoje rozwinięcie i uzasadnienie w innych publikacjach Autorki. Jednym z wymienionych przez Autorkę obszarów edukacji dla bezpieczeństwa jest edukacja dla bezpieczeństwa militarnego (str. 60).

Wydaje się, że w obliczu zmieniającej się sytuacji geopolitycznej oraz wzrastających napięć międzynarodowych, edukacja dla bezpieczeństwa militarnego nabiera kluczowego znaczenia. Współczesne zagrożenia, takie jak konflikty zbrojne, hybrydowe formy wojny, cyberataki czy rozwijająca się wojna kognitywna wymagają nie tylko profesjonalnego

przygotowania sił zbrojnych, ale także wzrostu świadomości społeczeństwa w zakresie obronności.

Trzeci rozdział Autorka przeznaczyła na analizę współczesnych obszarów bezpieczeństwa oraz roli edukacji w przeciwdziałaniu zagrożeniom. Analiza ta miała na celu określenie, w jakim stopniu edukacja dla bezpieczeństwa odpowiada na współczesne wyzwania i przygotowuje społeczeństwo do skutecznego reagowania na zagrożenia. Autorka zawarła tu problematykę prewencji terrorystycznej, poruszono zagadnienie edukacji obronnej oraz zagrożeń naturalnych, antropogenicznych, jak i społecznych. Habilitantka przedstawiła także w treści rozdziału w oparciu o zewnętrzny artykuł pogląd na edukację obronną według kadry Akademii Obrony Narodowej - obecnej Akademii Sztuki Wojennej (str.92). Można się zastanowić i budzi moje pewne wątpliwości czy ta opinia po dziewięciu latach i w obecnej sytuacji międzynarodowej nadal zachowuje pełną aktualność.

Edukacja obronna stanowi integralny element systemu bezpieczeństwa państwa, a jej ściśle powiązanie z wojskiem pozwala na skuteczne przygotowanie społeczeństwa do radzenia sobie z zagrożeniami. Wojsko, jako kluczowa instytucja odpowiedzialna za obronność, odgrywa istotną rolę w przekazywaniu wiedzy i umiejętności w zakresie reagowania na sytuacje kryzysowe, działań prewencyjnych oraz strategii obronnych. Poprzez programy edukacyjne, szkolenia, ćwiczenia wojskowe i współpracę z placówkami oświatowymi, siły zbrojne wspierają rozwój świadomości obywatelskiej oraz kształtowanie postaw proobronnych.

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak w czwartym rozdziale analizuje działania wybranych instytucji publicznych na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa. Koncentruje się na ocenie aktywności edukacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej i Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, badając stopień ich systematyzacji i organizacji. Przedmiotem analizy czyni m.in. handel ludźmi, cyberprzestępczość, zagrożenia naturalne, ratownictwo oraz ochrona ludności. Autorka podkreśla, że instytucje państwowe dysponują ogromnym potencjałem eksperckim, jednak nie jest on w pełni wykorzystywany w edukacji dla bezpieczeństwa i dodaje, że brakuje systemowych rozwiązań, które umożliwiłyby skuteczniejsze działania prewencyjne i profilaktyczne. Powstaje pytanie, co można zatem uczynić, aby zapewnić efektywną współpracę instytucjonalną, transfer wiedzy oraz wspomnianą skuteczną koordynację działań pomiędzy poszczególnymi instytucjami na rzecz bezpieczeństwa?

Habilitantka w piątym rozdziale analizuje działalność wybranych organizacji pozarządowych w zakresie edukacji społeczeństwa w obszarze bezpieczeństwa. Przedmiotem badań uczyniła: Polski Czerwony Krzyż (PCK), Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

(WOPR), Górskie i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (GOPR, TOPR) oraz Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). Słusznie podkreśliła, że ich działania wymagają lepszej koordynacji i współpracy z instytucjami państwowymi i brakuje kompleksowych rozwiązań systemowych opartych na regularnych, skoordynowanych działaniach, które efektywnie wykorzystują posiadane zasoby intelektualne.

W szóstym rozdziale Autorka przeanalizowała edukację formalną w kontekście jej dostosowania do współczesnych zagrożeń. Podkreślono, że istotą skutecznej edukacji formalnej jest cykliczność oraz odpowiedni moment jej rozpoczęcia. Dostrzegła i wskazała zmiany wprowadzone w ostatnich latach w treściach programowych w efekcie konfliktu na Ukrainie (m.in. str.155). Jednak słusznie zauważyła, że mimo tego współczesne ścieżki edukacyjne nie są jeszcze w pełni dostosowane do dynamicznie zmieniających się zagrożeń.

Siódmy rozdział Autorka przeznaczyła na diagnozę stanu edukacji dla bezpieczeństwa w oparciu o badania empiryczne, które stanowiły fundament do opracowania koncepcji organizacji edukacji dla bezpieczeństwa w rozdziale następnym. Badania przeprowadzono w dwóch etapach: sondażu diagnostycznego wśród 540 nauczycieli przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa” oraz obserwacji uczestniczącej wśród słuchaczy Szkoły Głównej Służby Pożarniczej. Celem badań było poznanie opinii nauczycieli na temat treści programowych, dostępności szkoleń i pomocy dydaktycznych, czy identyfikacji obszarów krytycznych w realizacji edukacji dla bezpieczeństwa.

Niepokojący dla mnie jest fakt, iż wśród badanych nauczycieli w zakresie współpracy z podmiotami zewnętrznymi niestety nie wskazano Sił Zbrojnych. Można mieć nadzieję, że wskazanie na tenże podmiot zawierało się w odpowiedzi „Inne” (str. 183, tab. 16).

Zastanawiającym wskazanym problemem badanych nauczycieli wśród tych największych był: „Brak problemów”. To ciekawe, aczkolwiek można uznać, że istotnie pewien poziom komplikacji i stresu powiązany z niewielkimi problemami jest mobilizujący i pobudzający – na zasadzie stresu korzystnego tzw. eustres, a te wskazane 19 osób funkcjonowało w zbyt statycznym środowisku (str. 202, tab. 37). Jeśli jednak odpowiedź należy traktować literalnie, to jest to postawa godna pogratulowania, bowiem wszelkie inne istniejące trudności pokonali z powodzeniem lub pogodzili się z nimi.

Ósmy, finalny rozdział stanowił autorską refleksję Habilitantki, tworząc podsumowanie przeprowadzonych badań teoretycznych i empirycznych. Autorka przedstawiła koncepcję organizacji edukacji społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa w Polsce. Podkreśliła, że kluczowe znaczenie ma systemowe podejście do organizacji edukacji dla bezpieczeństwa, które umożliwi stałe podnoszenie wiedzy i kompetencji społeczeństwa. Proponowane narzędzia

usprawniające ten proces obejmują m.in. nadanie priorytetowego charakteru edukacji dla bezpieczeństwa, stworzenie platformy edukacyjnej służącej wymianie wiedzy czy zbudowanie bazy ekspertów.

W mojej opinii zamierzenia poznawcze, teoretyczne i praktyczne opracowania zostały zrealizowane. Autorka dokonuje logicznych argumentacji, rzetelnych badań i w sposób doświadczony formułuje wnioski w odniesieniu do poruszanych zagadnień. W moim uznaniu recenzowana praca charakteryzuje się wysokim stopniem oryginalności w odniesieniu do opisywanych treści. W mojej ocenie opracowane dzieło „Edukacja dla bezpieczeństwa w ujęciu systemowym” jest wartościowe oraz poprzez analizowane treści, opracowaną koncepcję, wypracowywane na bieżąco wnioski stanowi oryginalny i wartościowy wkład w rozwój nauk o bezpieczeństwie.

3.2. Ocena cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych

Habilitantka przedstawiła poza monografią cykl siedmiu artykułów (jeden we współautorstwie, sześć samodzielnych). Dwa z nich zostały opublikowane w języku angielskim, jednakże w polskich czasopismach. Cztery z siedmiu omówionych artykułów zostały opublikowane w zeszytach naukowych macierzystej uczelni, co może budzić pewne wątpliwości dotyczące ich zasięgu oraz stopnia upowszechnienia prezentowanej wiedzy.

Przedstawione artykuły koncentrują się na roli edukacji oraz nowoczesnych technologii w kształtowaniu świadomości społecznej w zakresie bezpieczeństwa. Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak podejmuje istotne zagadnienia dotyczące wpływu edukacji na przygotowanie społeczeństwa do reagowania na zagrożenia, w tym zagrożenia terrorystyczne, oraz bada w jaki sposób innowacyjne technologie są w stanie zwiększyć efektywność działań edukacyjnych w tym obszarze. Artykuły dotyczą generalnie dwóch aspektów:

- Wykorzystywania nowoczesnych technologii w edukacji dla bezpieczeństwa, gdzie analizowane są innowacyjne metody nauczania oraz ich skuteczność w budowaniu większej świadomości i kompetencji społecznych;
- Roli edukacji w kształtowaniu świadomości społecznej w obliczu zagrożeń, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji antyterrorystycznej oraz metod zwiększających odporność społeczeństwa na sytuacje kryzysowe.

Wnioski z analizowanych artykułów wskazują, że edukacja stanowi fundament skutecznego systemu bezpieczeństwa poprzez szerzenie wiedzy, kształtowanie postaw proaktywnych oraz budowanie odporności społecznej. Współczesne zagrożenia wymagają

nowoczesnych metod nauczania, dlatego kluczowe jest wdrażanie technologii wspomagających proces edukacyjny. Habilitantka podkreśla w nich znaczenie systemowego podejścia do edukacji dla bezpieczeństwa, które obejmuje zarówno kształcenie formalne, pozaformalne oraz szkoleniowe skierowane do różnych grup społecznych.

Dorobek naukowy dr Izabelli Grabowskiej-Lepczak w tym zakresie ma istotne znaczenie dla rozwoju nauk o bezpieczeństwie oraz praktycznego wdrażania strategii edukacyjnych, które mogą przyczynić się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa społeczeństwa.

Podczas kolokwium habilitacyjnego uprzejmie proszę
Panią dr Izabelle Grabowską-Lepczak o przedstawienie swojego stanowiska w zakresie
poniższych kwestii:

- Na podstawie Pani doświadczeń, proszę wskazać kraj, którego model edukacji dla bezpieczeństwa lub jego elementy stanowiłyby wartościowy wzorzec do adaptacji w Polsce?
- W jaki sposób edukacja dla bezpieczeństwa powinna zostać dostosowana do wyzwań wojny kognitywnej, aby skutecznie przygotować społeczeństwo na manipulacje informacyjne, dezinformację i psychologiczne oddziaływanie przeciwnika?
- Jakiek postrzega Pani potencjalne korzyści i wyzwania związane z realizacją programu „Edukacja z wojskiem” w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych?
- Jakiek są według Pani opinii najważniejsze zmiany w polskim systemie edukacji w 2024 roku, które mają wpływ na edukację dla bezpieczeństwa?

4. OCENA POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO-BADAWCZYCH

4.1. Dane naukometryczne

Przedstawiając dane naukometryczne Habilitantki należy wskazać, że wedle prezentowanej dokumentacji - zgodnie z danymi zamieszczonymi w bazie Google Scholar liczba cytowań naukowych dr Izabelli Grabowskiej-Lepczak wynosiła na dzień 8 sierpnia 2024 r. : 53, zaś autocytowań: 2. Wedle bazy Research Gate dane wynosiły odpowiednio: punktacja zainteresowania badawczego: 15.8, cytowań: 6, zaś autocytowań: 1. Patrząc na indeks Hirscha we wspomnianych bazach wynosił on w Google Scholar: 6, zaś w Research Gate: 1.

Warto wspomnieć, że pod koniec stycznia 2025 roku wskaźniki podwyższyły się zarówno w sferze zainteresowań publikacjami Habilitantki w Research Gate na 21.6 punktów, oraz wzrosła liczba cytowań do 61 na Google Scholar.

4.2. Liczba publikacji naukowych, monografii, rozdziałów w monografiach

Analizując publikacje i podając liczbę sumaryczną wszystkich opublikowanych prac twórczych Pani dr Izabelli Grabowskiej-Lepczak, opierając się na informacjach zawartych w wykazie osiągnięć oraz w autoreferacie, można stwierdzić, że po uzyskaniu stopnia doktora jest ich 20. Szczegółowa analiza przedstawionego do oceny dorobku naukowego wykazała, że:

1. Wśród monografii naukowych Habilitantka wymienia jedną pozycję samodzielną z roku 2017 (poza z książką habilitacyjną) tj. Grabowska-Lepczak I. (2017). *Edukacja dla bezpieczeństwa. Aspekty teoretyczne i praktyczne*. Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa, ss. 214, ISBN 978-83-88446-89-4 , oraz dwie monografie napisane w zespole.

Udział Habilitantki w nich nie jest oszacowany procentowo. Wszystkie trzy monografie odnoszą się do miękkich aspektów bezpieczeństwa.

2. W odniesieniu do redakcji naukowych jest to tylko jedno członkostwo w Komitecie redakcyjnym, tj. *Ekologistyka, usprawnianie zarządzania składowiskami odpadów w obwodzie lwowskim*, red. nauk. I. Grabowska-Lepczak, B. Szykuła-Piec, Wyd. SGSP, Warszawa 2021, ISBN 978-83-961824-6-3.

Budzi to pewien niedosyt w analizowanym zakresie tj. redakcji samodzielnych monografii zbudowanych po stopniu uzyskania doktora (po 2009 roku).

3. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka wskazuje na 16 rozdziałów w monografiach, które wpłynęły na jej udział w wzbogaceniu nauk o bezpieczeństwie.

Wśród nich większość tj. dziewięć jest współautorskich (bez podania udziału procentowego w przygotowaniu publikacji), dwa z nich to opracowanie pojęć do słownika i encyklopedii z zakresu bezpieczeństwa i pozostałe pięć rozdziałów jest samodzielnego autorstwa. Rozdziały w monografiach samodzielnego autorstwa, które wnoszą istotny wkład do nauk o bezpieczeństwie to:

- Grabowska-Lepczak I. (2024). *Koncepcja rozwoju prewencji społecznej w Ukrainie i w Polsce*, w: *Analizy strategiczne Florian 2050*, Tom 6, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa, s. 381–391, ISBN 978-83-970991-4, ISSN 978-83-7901-469-9
- Grabowska –Lepczak I. (2017). *Rola mass mediów w kształtowaniu świadomości społeczeństwa na temat terroryzmu*, w: *Edukacja dla bezpieczeństwa. Antyterrorystyczna ochrona państwa*, Baran M., Ilnicki M., Marek H. (red). Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Poznań, s. 281–292, ISBN: 978-83-65096-59-3.
- Grabowska-Lepczak I. (2016) *Projektowanie edukacji dla bezpieczeństwa*, w: *Edukacja dla bezpieczeństwa, Paradygmaty kultury bezpieczeństwa*, Lyman A., Ilnicki M. (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Poznań, s. 91–105, ISBN: 978-83-65096-47-0.

Analizowane publikacje wskazują na kompleksowe podejście dr Izabelli Grabowskiej-Lepczak do kwestii bezpieczeństwa, łącząc w sobie aspekty edukacyjne, technologiczne, ekologiczne jak również obejmują konteksty zarządzania kryzysowego. Kluczową wartością dorobku jest wyeksponowanie roli edukacji jako fundamentu budowania odporności społecznej wobec różnych zagrożeń.

Habilitantka uwzględnia w swoich publikacjach zarówno perspektywę teoretyczną, jak i praktyczną. Analizowany dorobek naukowy wpisuje się w systemowe ujęcie edukacji dla bezpieczeństwa, które dr Izabella Grabowska-Lepczak konsekwentnie rozwija w swoich publikacjach. Obejmują one kompleksowe podejście do budowania odporności społecznej, uwzględniając edukację formalną i nieformalną, strategie prewencyjne oraz zarządzanie kryzysowe. Opracowania wskazują na kluczową rolę edukacji jako elementu integrującego działania na rzecz bezpieczeństwa, zarówno w wymiarze indywidualnym, społecznym, jak i instytucjonalnym.

4.3. Najważniejsze czasopisma naukowe

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak po doktoracie opublikowała w sumie 20 artykułów - w czym 7 omówionych wcześniej i przedstawionych jako cykl tematycznych artykułów. Wśród pozostałych 13 artykułów 3 z nich są samodzielne, zaś 10 napisanych we współautorstwie. 7 artykułów zostało opublikowanych w języku angielskim, lecz poza jednym - są to czasopisma krajowe.

Artykuły w swojej tematyce koncentrują się na interdyscyplinarnym podejściu do bezpieczeństwa, obejmując prewencję zagrożeń, zarządzanie kryzysowe, wsparcie psychologiczne, edukację oraz zrównoważony rozwój. Szczególna rola przypisywana jest konsekwentnie edukacji jako niezwykle istotnemu narzędziu podnoszenia świadomości społecznej oraz skutecznej prewencji, zwłaszcza w kontekście zagrożeń terrorystycznych oraz kryzysów. Istotnym obszarem jest również analiza niedoskonałości w ocenie ryzyka, co ma kluczowe znaczenie dla efektywności działań zarządzania kryzysowego. Ważnym poruszonym aspektem jest też wpływ pandemii na zdrowie psychiczne społeczeństwa i potrzeba wsparcia zarówno dla obywateli, jak i służb ratowniczych.

W efekcie wskazuje się na potrzebę kompleksowego podejścia do współczesnych wyzwań w obszarze bezpieczeństwa, łącząc wiedzę teoretyczną i praktyczne rozwiązania w różnych sektorach życia społecznego.

Warto zwrócić szczególną uwagę na niewątpliwie cenne artykuły ze względu na specjalizację Habilitantki:

- Grabowska-Lepczak I., Szykuła-Piec B., Wojakowska M., (2020). From Social Research to Education and Training – Campaigns to Raising Public Awareness of Hazards, Vol. 7, No 2, “Journal of Education and Training”, Vol. 7, No 2, pp. 14–27.
- Grabowska-Lepczak I., Kozera A., (2024). Istota prewencji terrorystycznej w kontekście podnoszenia poziomu świadomości społeczeństwa w obszarze bezpieczeństwa, „Athenaeum, Polish Political Science Studies”,

Artykuły Habilitantki wpisują się w kompleksowe podejście do badań nad bezpieczeństwem, łącząc aspekty edukacyjne, psychologiczne, organizacyjne oraz społeczne.

4.4. Wystąpienia na konferencjach naukowych oraz udział w komitetach naukowych i organizacyjnych konferencji

Habilitantka po doktoracie wedle informacji zamieszczonych w przedstawionych dokumentach, może wykazać się 34 wystąpieniami na konferencjach naukowych (z czego 2 to aktywność jako ekspertka i 2 jako moderatorka panelu). Do tego dochodzą 4 wykłady lub cykle wykładów na zaproszenie oraz 4 postery naukowe. Spośród powyżej wymienionych aktywności naukowych 3 były głoszone w języku angielskim, z czego 2 na zagranicznych uniwersytetach (Ukraina i Norwegia).

Wedle tytułów, wystąpienia mieszczą się w obszarze nauk o bezpieczeństwie. Można uznać, że aktywność naukowa w postaci tychże wystąpień także wnosi wkład w rozwój nauk o bezpieczeństwie, zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym. W zakresie kształtowania koncepcji edukacji dla bezpieczeństwa jest to rozwijanie systemowych i metodycznych podstaw edukacji dla bezpieczeństwa jako elementu odporności społeczeństwa na zagrożenia. Dodatkowo są to analizy i opracowania dotyczące współczesnych zagrożeń i ich konsekwencji. Jak wcześniej wspomniano istotne jest w działalności naukowej Habilitantki wspieranie praktycznych rozwiązań w zarządzaniu kryzysowym. Warto też podkreślić wzbogacanie omawianych treści merytorycznych o ich międzynarodową perspektywę. Praca dr Izabelli Grabowska-Lepczak ma też istotne znaczenie dla integracji teorii z praktyką, co czyni ją wartościową zarówno dla środowiska akademickiego, jak i dla instytucji zajmujących się bezpieczeństwem wewnętrznym.

W zakresie udziału w komitetach naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych i sympozjów naukowych zsyntetyzować należy, że Habilitantka pełniła 23 razy rolę członka komitetu naukowego (jeden raz komitetu naukowo – organizacyjnego). Jedna z konferencji miała charakter międzynarodowy, tj.

- Członkini Komitetu Naukowego Międzynarodowej Naukowej Konferencji Skazaenia środowiska naturalnego powodowane przez odpady – wyzwania i zagrożenia ekologii, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Państwowy Lwowski Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia, 16 grudnia 2021 r., Warszawa.

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak wykazała się także aktywnością w zakresie uczestnictwa w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych, jak i seminariów naukowych w ogólnej liczbie 11. Warto podkreślić, że była organizatorką i współorganizatorką 5 konferencji naukowych i seminariów naukowych, np.

- Organizatorka I Międzynarodowej Konferencji Naukowej Bezpieczeństwo Przyszłości Człowiek – Środowisko – Infrastruktura, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, 21 kwietnia 2016 r., Warszawa.
- Organizatorka seminarium naukowego Praktyczny wymiar edukacji dla bezpieczeństwa zorganizowanego przez Katedrę Społecznych i Humanistycznych Aspektów Bezpieczeństwa, we współpracy z ekspertem w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa - Markiem Parolem. Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej, 2016 r., Warszawa.
- Organizatorka seminarium naukowego na temat edukacji dla bezpieczeństwa; we współpracy z Siergiejem Babczukiem, specjalistą ds. współpracy z mediami z Urzędu Państwowej Służby Pożarniczo-Ratunkowej w obwodzie czerniowieckim, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, 2016 r., Warszawa.

Konferencje naukowe i seminaria odnosiły się do wcześniej wymienionych i opisanych aspektów bezpieczeństwa. Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak sukcesywnie i konsekwentnie realizowała swoją działalność naukową oraz dążyła do samodoskonalenia, wykazując aktywność w obszarze edukacji dla bezpieczeństwa oraz pokrewnych tematów ją wspierających.

4.5. Uczestnictwo w pracach zespołów badawczych

Habilitantka angażowała się w realizację projektów badawczych oraz wykazała się w tym zakresie znaczącą aktywnością. Była kierownikiem zespołu badawczego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w latach 2017–2020 w projekcie badawczo-rozwojowym o charakterze międzynarodowym *Improving Disaster Risk Reduction in Transcarpathian Region, Ukraine; UNION CIVIL PROTECTION MECHANISM*. Projekt był finansowany w większości przez Dyрекcję Generalną ds. Europejskiej Ochrony Ludności i Operacji Pomocy Humanitarnej (DG ECHO).

W trzech przypadkach była wykonawczynią projektów międzynarodowych:

- Projekt *NEEDS, Needs-based Education and Studies in Societal Security*, 2020–2022, Grant Agreement nr 2020-1-SE01-KA203-078013. Projekt realizowany i współfinansowany w ramach Programu Erasmus + Unii Europejskiej.
- Projekt *Project Improving of Civil Protection in Amalgamated Hromadas of Ukraine – Next Step*, 2019–2020, GIZ Project number 81254867. Projekt realizowany i

współfinansowany w ramach programu LEAD with Europe: Ukraine Local Empowerment, Accountability and Development UE.

- Projekt *Lower the impact of aggravating factors in crisis situations thanks to adaptative foresight and decision-support tools; SNOWBALL* – Grant agreement no: 606742; 2014 – 2017.

Pani dr Izabelli Grabowska-Lepczak we wspomnianych projektach realizowała oraz opracowywała liczne zagadnienia merytoryczne z zakresu nauk o bezpieczeństwie w postaci m.in. przygotowania wytycznych do projektowania kampanii społecznych, przygotowywania rozwiązań cyfrowych dla nauki online w bezpieczeństwie społecznym czy tworzenia mapy zagrożeń oraz ryzyka.

Habilitantka była również wykonawczynią trzech projektów krajowych i zastępcą koordynatora projektu w jednym przypadku. W wymienionych projektach wykazała się aktywnością w zakresie popularyzacji nauki w obszarze teoretycznym i praktycznym na rzecz bezpieczeństwa.

Należy dodatkowo podkreślić że była współautorem 3 złożonych wniosków projektowych.

4.6.Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

Pani dr Izabelli Grabowska-Lepczak jest Członkinią:

- Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa (SITP)
- Towarzystwa Naukowego Bezpieczeństwo i Ratownictwo (TNBiR)

4.7.Staże w instytucjach naukowych

Habilitantka deklaruje dwa staże naukowe. W ramach tych staży należy podkreślić ten, który miał miejsce we Lwowie w Lwowskim Uniwersytecie Bezpieczeństwa Życia, Lviv State University of Life Safety. Pani Doktor odbyła również staż naukowy w Interdyscyplinarnym Centrum Monitoringu Zagrożeń Ludności i Infrastruktury Krytycznej w Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku.

4.8.Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

Habilitantka pełni funkcję redaktora tematycznego Komitetu Redakcyjnego „Zeszytów Naukowych Pro Publico Bono”. Jest to obecnie czasopismo z listy MNiSW i liczbą punktów za publikację 40. Pani dr Izabelli Grabowska-Lepczak była również członkinią zespołu

redakcyjnego opracowującego podręczniki dla szeregowych i podoficerów PSP z przedmiotu Ochrona ludności – Centralna Szkoła PSP w Częstochowie w latach 2000–2001.

4.9. Recenzje prac naukowych

Na podstawie dokumentów można dostrzec, że Habilitantka dokonała 13 recenzji artykułów naukowych, oraz cyklu recenzji prac konkursowych w ramach Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Organizatorem był Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności powołany na Uniwersytecie Warszawskim. Wszystkie recenzowane prace mieściły się w zakresie nauk o bezpieczeństwie.

Konstatując, analizowany obszar badań i zainteresowań naukowych dr Izabelli Grabowska-Lepczak zawiera się on w tematyce bezpieczeństwa. Dorobek obejmuje prewencję zagrożeń, zarządzanie kryzysowe, wsparcie psychologiczne oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w edukacji na rzecz bezpieczeństwa. Szczególny jednak nacisk kładzie się na edukację, postrzeganą jako kluczową składową w procesie podnoszenia świadomości społecznej oraz skutecznej prewencji w obliczu zagrożeń i kryzysów.

W mojej opinii Kandydatka do stopnia naukowego doktora habilitowanego wykazuje się istotną aktywnością naukową.

5. OCENA DOROBKU DYDAKTYCZNEGO I POPULARYZATORSKIEGO ORAZ WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Analizując osiągnięcia dydaktyczne, podejmowane działania rozpowszechnianie wiedzy jak i współpracę z ośrodkami krajowymi jak też popularyzację nauki w otoczeniu międzynarodowym dr Izabella Grabowska-Lepczak wykazuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem.

Poza wymienionymi wyżej dokonaniem po uzyskaniu stopnia doktora warto wskazać jeszcze na kilka dodatkowych wartościowych prac z Jej udziałem. Jednym z nich poza wspomnianymi wcześniej projektami o charakterze krajowym, jak też uczestnictwie w projektach zagranicznych jest pełnienie roli kierownika zespołów badawczych w pięciu statutowych pracach naukowo – badawczych na SGSP.

Nieprzerwanie podczas ostatnich kilkunastu lat Habilitantka odbyła liczne kursy i szkolenia podnoszące jej kwalifikacje, rozwijające kompetencje zarówno pod kątem naukowym jak i służbowym.

W ramach współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym należy podkreślić, iż była pomysłodawczynią i współtworzyła Pracownię Projektowania Bezpieczeństwa na macierzystym Wydziale. Jest zaangażowana w sferę dydaktyczną nie tylko dla studentów I i II stopnia, bowiem była autorką programu kwalifikowanych studiów podyplomowych dla nauczycieli Edukacja dla bezpieczeństwa.

Działalność Habilitantki obejmuje także aktywność w szeroko pojętym bezpieczeństwie, edukacji oraz ochronie ludności. Dotyczy ona opracowania koncepcji Krajowego Centrum Szkolenia Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, a także przygotowania programów studiów i szkoleń związanych z edukacją dla bezpieczeństwa oraz zarządzaniem kryzysowym. Istotnym elementem było także tworzenie podręczników i materiałów dydaktycznych dotyczących kampanii społecznych w obszarze bezpieczeństwa, zarówno w Polsce, jak i w projektach międzynarodowych, np. na Ukrainie.

Działalność w zakresie uczestnictwa w zespołach eksperckich i konkursowych dr Izabelli Grabowska-Lepczak obejmuje szeroki zakres prac w obszarze edukacji, badań naukowych, prewencji społecznej oraz organizacji studiów i szkoleń w instytucjach związanych z bezpieczeństwem i ochroną ludności. Warto podkreślić tutaj:

- Udział w zespołach akademickich - Zaangażowanie w rozwój programów studiów, ich ewaluację oraz tworzenie nowych kierunków, m.in. Bezpieczeństwo wewnętrzne, Ratownictwo i ochrona ludności, Inżynieria bezpieczeństwa oraz Bezpieczeństwo i higiena pracy. Aktywność obejmuje również przygotowywanie raportów samooceny, przegląd skryptów dydaktycznych oraz prace nad jakością kształcenia.
- Działalność organizacyjną i administracyjną - Pełnienie funkcji członkini lub sekretarza w licznych komisjach i radach wydziału, m.in. w Komisji ds. etyki badań naukowych, Komisji ds. oceny tematów prac dyplomowych, Komisji ds. studiów i programów kształcenia oraz Radzie Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego.
- Prace eksperckie i strategiczne - Udział w zespołach związanych z opracowywaniem strategii prewencji społecznej PSP, przygotowywaniem koncepcji Krajowego Centrum Szkolenia Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej oraz opracowywaniem Strategii Instytutu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

- Działalność międzynarodową i szkoleniową - Organizacja szkoleń e-learningowych oraz międzynarodowych warsztatów, w tym m.in. "Edukacja dla bezpieczeństwa" oraz "Współpraca z mediami i efektywne komunikowanie się". Do tego dochodzi koordynacja międzynarodowych programów szkoleniowych dla służb ratowniczych, np. dla General Directorate Fire Safety and Protection of Population at the Ministry of Interior of Bulgaria.
- Aktywność konkursową i naukową - Udział w komisjach konkursowych dotyczących zatrudniania kadry akademickiej, oceny tematów prac badawczych oraz wyboru projektów naukowych.

Zarysowana działalność daje obraz wszechstronnego wkładu Habilitantki w rozwój systemu edukacji i prewencji w obszarze bezpieczeństwa oraz znaczący udział w kształtowaniu strategii i standardów w instytucjach pożarniczych i ratowniczych.

W ramach działalności dydaktycznej należy podkreślić, że dr Izabella Grabowska-Lepczak w toku swojej aktywności naukowej została powołana na promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim w Instytucie Bezpieczeństwa Wewnętrznego Akademii Pożarniczej, mgr inż. Marcina Wiechetka, *Działania Państwowej Straży Pożarnej w zakresie prewencji społecznej skierowanej do dzieci*.

Od uzyskania stopnia doktora Habilitantka angażuje się także w promocję studentów i od roku 2009 może wykazać się promotorstwem 58 prac dyplomowych, przy czym 8 zostało wyróżnionych przez Rektora – Komendanta. Pani Doktor podejmowała się również recenzji prac dyplomowych, których wykonała ponad 40.

Była przewodniczącą 65 komisji dyplomowych. Habilitantka w swojej pracy wspiera studentów w rozwoju ich zainteresowań oraz zachęca do poszerzania swojej wiedzy, m.in. pełniąc funkcję opiekuna kół naukowych oraz współpracując z kołami naukowymi.

Była autorką i współautorką programów szkoleń, warsztatów treści programowych na różnych stopniach i rodzajach studiów.

Działalność dydaktyczna obejmuje szeroki zakres przedmiotów związanych z bezpieczeństwem, komunikacją, mediami oraz zarządzaniem kryzysowym. Zajęcia prowadzone były na różnych poziomach kształcenia – studiach I i II stopnia, studiach podyplomowych oraz w programie Erasmus. Przedmioty na studiach I i II stopnia koncentrują się na bezpieczeństwie, zarządzaniu kryzysowym, komunikacji społecznej oraz współpracy z mediami. Przedmioty prowadzone były na różnych kierunkach studiów, tj. Bezpieczeństwo wewnętrzne, Inżynieria bezpieczeństwa, Inżynieria bezpieczeństwa cywilnego i Ratownictwo

medyczne. Habilitantka prowadziła także zajęcia na studiach podyplomowych Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe, Zarządzanie cyberbezpieczeństwem w sektorze publicznym, Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do kierowania działaniami ratowniczymi (SPK czy na studiach podyplomowych przygotowujących do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP. W ramach Programu Erasmus odpowiadała za przedmioty: Education for safety, social communication, cooperation with the media..

Działalność dydaktyczna dr Izabelli Grabowska-Lepczak obejmuje zarówno kształcenie teoretyczne, jak i praktyczne, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji dla bezpieczeństwa i różnych jej aspektów. Dla studentów opracowała i tworzyła w ramach pomocy dydaktycznych liczne materiały wspierające proces kształcenia.

Habilitantka angażowała się w tworzenie programów studiów. Była i jest zaangażowana w studia podyplomowe, zespoły robocze, współpracę z różnymi organizacjami, jednostkami naukowymi, czasopismami i szkołami. Dysponuje równocześnie dyplomami ukończenia szeregu szkoleń, kursów i studiów podyplomowych. Należy podkreślić, że cała powyższa działalność mieści się w obszarze szeroko rozumianych nauk o bezpieczeństwie.

Wartym uznania jest podkreślenie, że poza licznymi wyróżnieniami od Rektora – Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej, w 2015 roku została wyróżniona medalem Komisji Edukacji Narodowej. Uzyskała również odznaczenia resortowe m.in. Srebrna odznaka Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej, Złoty medal za Zasługi dla Pożarnictwa czy Brązowy medal za Długoletnią Służbę.

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak pełni zaszczytną funkcję oficera w aktywnej służbie w stopniu starszego brygadiera, łącząc wysokiej rangi obowiązki zawodowe z działalnością naukową i nieustannym rozwojem akademickim. Jej zaangażowanie obejmuje zarówno współpracę z otoczeniem krajowym i międzynarodowym, jak też troskę o rozwój studentów, co świadczy o jej wyjątkowym zaangażowaniu, profesjonalizmie, wszechstronnych kompetencjach oraz głębokim oddaniu misji edukacyjnej i służbie publicznej. To połączenie nauki, praktyki i służby zasługuje na szczególne uznanie.

6. KONKLUZJA

Pani dr Izabella Grabowska-Lepczak jest wieloletnim pracownikiem naukowo-dydaktycznym. Posiada tym samym bardzo dobrze ukształtowane przygotowanie do prowadzenia badań naukowych i realizacji procesu dydaktycznego. Na tak zbudowanych fundamentach legitymuje się szeroko udokumentowaną rezultatywnością na polu organizacyjnym, popularyzacji nauki i pozauczelnianym, a obszar zainteresowań badawczych jest związany z dziedziną nauk społecznych i dyscypliną nauki o bezpieczeństwie.

Podsumowując ocenę istotnej aktywności naukowej, dydaktycznej i publicystycznej oraz monografii, jak i cyklu artykułów wskazanych jako główne osiągnięcia naukowe stwierdzam, że Habilitantka wykazuje w całokształcie swej działalności naukowej dużą aktywność badawczą i publikacyjną, także samodzielność w prowadzeniu badań naukowych oraz znajomość procedur badawczych.

Praca posiada wiele wspomnianych w treści recenzji, pozytywnych aspektów godnych pochwały. Niestety występują także w moim przekonaniu pewne niewielkie mankamenty natury metodologicznej czy merytorycznej, lecz mają one jednak w dużej części charakter polemicznych i w efekcie nie wazą na ocenie monografii.

Biorąc pod uwagę zaprezentowaną powyżej - pozytywną ocenę osiągnięć naukowych w postaci cyklu artykułów i dzieła pod tytułem „Edukacja dla bezpieczeństwa w ujęciu systemowym”, zaprezentowanej w nim oryginalnej koncepcji i sposobów analizy - traktowanych i ocenianych jako znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, jak również nie mniej ważną dla tego obszaru pozostałą aktywność naukową stwierdzam, że Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego dr Izabella Grabowska-Lepczak spełnia wymogi określone art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2024 poz. 1571 z późn. zm.).

Odnosząc się do wymogów ustawowych, uważam, że:

- po pierwsze - osiągnięcia naukowe w postaci monografii pt. *Edukacja dla bezpieczeństwa w ujęciu systemowym* oraz cykl tematycznie powiązanych artykułów naukowych, w mojej opinii wnoszą znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie w myśl art. 219 ust. 1 pkt. 2 lit. a Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- po drugie - aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej spełnia kryterium

istotnej aktywności naukowej w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt. 3 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Wnoszę zatem o dopuszczenie Pani dr Izabelli Grabowskiej-Lepczak do dalszego postępowania habilitacyjnego i rekomenduję nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie: nauki społeczne, w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.

dr hab. Agnieszka Szczygielska